

Länsstyrelsen
Örebro län

Åsa Forsberg
010-2248752

asa.forsberg@lansstyrelsen.se

1(8)

SKÖTSELPLAN
2016-10-31

Dnr 511-2362-2016

Skötselplan för naturreservatet Nedre Sävälven i Hällefors kommun

Nedre Sävälven. Foto: Åsa Forsberg

Skötselplanen upprättad 2016 av Åsa Forsberg. Fastställd av Länsstyrelsen genom beslut 2016-10-31

Syftet med naturreservatet

Syftet är att bevara biologisk mångfald, att vårda och bevara värdefulla naturmiljöer samt att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer.

Områdets naturskogar, myrmarker och andra ingående naturtyper liksom området orörda karaktär och dess biologiska mångfald ska bevaras och utvecklas.

Inom ramen för bevarandet av områdets naturmiljöer och biologiska mångfald kan lämpliga åtgärder vidtas för att underlätta för friluftslivet.

Syftet ska tillgodoses i huvudsak genom att områdets naturtyper med dess flora och fauna utvecklas fritt genom intern dynamik och andra naturliga processer.

Som restaureringsåtgärd med efterföljande fri utveckling kan bränning komma ifråga för utvecklingsmark och arronderingsmarker liksom åtgärder för återställande av den naturgivna hydrologin i vattendrag och våtmarker.

Återkommande bränning kan komma ifråga i naturskog då det motiveras av förekomsten av äldre naturlig brandpåverkan och onaturligt långvarig brandfrist samt specifikt för att gynna vissa brandanknutna arter.

Åtgärder kan komma att vidtas för att eliminera förekomsten av exotiska träd och buskar och invasiva växt- eller djurarter.

Borttagande av konkurrerande eller inväxande träd i anslutning till särskilt värdefulla trädindivider eller trädgrupper kan komma ifråga.

Administrativa data

Objektnamn	Nedre Sävälven
NVR-id	2005643
Skyddsform	Naturreservat
Beslutsdatum	2016-10-31
Län	Örebro län
Kommun	Hällefors kommun
Läge	20 km norr om Hällefors
Fastigheter	Hällefors 9:1
Arealer	Totalt 418 ha, varav prod skogsmark 343 ha, sjöar och vattendrag 2 ha och våtmarker 73 ha

Naturförhållanden

Naturresevatet utgörs av barrskog på långsträckt bergrygg som i NO övergår i skog-myrrmosaik. Området ingår i ett kluster av barrskogar i norra länsdelen med höga naturvärden som i sin tur ligger i en av länets värdeetrakter.

Stora delar av marken intill älven utgörs av myr och gungfly. Strandzonerna är flacka med långa sträckor av grov klappersten omväxlande med öppna ytor med svämkärr. Kärlväxtfloran är här högväxt och artrik.

Skogen består till stora delar av naturskogsartad barrblandskog. Fläckvis finns inslag av lövträd, huvudsakligen björk och asp. Vissa bestånd har lövbrännekaraktär. Terrängen är kuperad och omväxlande med inslag av myrar, både små och stora. Här och var finns spår av forna skogsbränder i form av gamla brandstubbar. Vidare finns inslag av blocksamlingar och stora stenblock. Tillgången på död ved är varierande. I de relativt lågproduktiva och talldominerade bestånden i skog-myrrmosaiken finns sparsamt med död ved medan det i grandominerade och mer produktiva bestånd och i sumpskogarna finns mycket gott om död ved. Här utgörs den döda veden av grånågor i varierande nedbrytningsstadier och dimensioner.

Historisk markanvändning

Området utgörs på Häradscharta och 50-tals ekonomen av barrskog. Inget omfattande skogsbruk har bedrivits i området. Uppströms Sävälven, vid Pansartorp har en större damm brutit naturligt. Längs med reservatet finns lämningar av en gammal smalspårig järnväg.

Prioriterade bevarandevärden

Området uppvisar en variation av tämligen opåverkade naturtyper som är typiska för länets nordliga barrskogar. Större delen utgörs av skogsmyrrmosaiker och barrnaturskog som delvis har prägel av äldre brandpåverkan.

Ett 50-tal signalarter och rödlistade arter är påträffade inom området. Arter som stjärntagging (NT), ullticka och doftskinn (NT) förekommer ganska frekvent. Enstaka fynd har gjorts av sprickporing (VU), gräddticka (NT) och gränsticka (NT). Lavfloran är mycket rik. Ett 30-tal signalarter har noterats, bl.a. mycket kraftiga och även fertila exemplar av garnlav. På block har flera fynd gjorts av norsk näverlav (VU) och broktigel (VU). I området finns även tjäder, tretåig hackspett, spillkråka och duvhök. Forsärla häckar i anslutning till älven.

Källor

1. Artportalen, www.artportalen.se, Artdatabanken och Naturvårdsverket.
2. Häradskartan
3. Ekonomiska kartan 1950-tal

PLANDEL

Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Reservatet har indelats i tre skötselområden:

1. Skog
2. Friluftsliv

Skötselområde 1, skog (343 ha)

Skogen består till stora delar av naturskogsartad barrblandskog. Fläckvis finns inslag av lövträd, huvudsakligen björk och asp. Vissa bestånd har lövbrännekaraktär. Terrängen är kuperad och omväxlande med inslag av myrvar, både små och stora. Här och var finns spår av forna skogsbränder i form av gamla brandstubbar. Vidare finns inslag av blocksamlingar och stora stenblock. Tillgången på död ved är varierande. I de relativt lågproduktiva och talldominerade bestånden i skog-myrmosaiken finns sparsamt med död ved medan det i grandominerade och mer produktiva bestånd och i sumpskogarna finns mycket gott om död ved. Här utgörs den döda veden av grånågor i varierande nedbrytningsstadier och dimensioner.

Bevarandemål

Arealen skog ska vara minst 346 hektar. Småskaliga naturliga processer, t.ex. åldrande, avdöende och omkullfallna träd och luckbildning, liksom periodvisa omvälvande störningar som insektsangrepp, översvämning, stormfällning eller brand ska påverka skogens dynamik och struktur. Skogen ska bestå av olika trädarter till följd av naturlig störningsdynamik och succession. Trädskiktet ska vara olikåldrigt och flerskiktat. Det ska finnas gamla träd, liggande död ved och stubbar, stående döda eller döende träd. Typiska arter såsom tretåig hackspett, tjäder och ullticka ska finnas i livskraftiga populationer.

Skötselåtgärder

- Vid behov friställa naturvärdesträd genom avverkning eller ringbarkning.
- Återkommande naturvårdsbränningar i områden som är utvecklingsmark och arronderingsmark. Även i delar av värdekärnan som historiskt sett tidigare brunnit behöver naturvårdsbränning utföras.

Skötselområde 2, Friluftsliv

Reservatet ligger 20 km norr om Hällefors. I området finns flera befintliga anläggningar såsom informationstavlor, naturstigar, kolarkojor och byggnader kopplade till fiskeverksamhet. Dessa anläggningar har uppförts av loka föreningar och avtal med dessa kommer att tecknas gällande framtida underhåll och skötsel. Minst fem informationsskyltar kommer att sättas upp enligt skötselplanekarta. Ny led kommer att anläggas för att sammanlänka befintliga stigar i området.

Bevarandemål

Naturreseptatet ska ge allmänheten goda möjligheter att uppleva naturreseptatets naturvärden. Besökare ska kunna orientera sig och hämta kunskap om reservatet genom aktuell informationstavla.

Skötselåtgärder

- Nya informationstavlor med kartor ska sättas upp enligt skötselplanekarta.
- Tillsyn och underhåll av informationstavlor.
- Ny led kommer att anläggas för att sammanlänka befintliga stigar i området.

Övrigt

Förvaltning

Reservatsförvaltare är Länstyrelsen i Örebro län.

Reservatsgränsmarkeringar

Reservatets gränsmarkeringar ska underhållas i enlighet med Naturvårdsverkets anvisningar.

Uppföljning

Uppföljning av bevarandemål

Uppföljningen av bevarandemål och syfte kommer att ske inom länens obligatoriska uppföljning – Block A – och beskrivs i Översiktlig plan för uppföljning av skyddade områden i Örebro län.

Uppföljning av skötselåtgärder

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av genomförda skötselåtgärder sker. Effekter av restaureringsåtgärder som kostat mer än 200 000 SEK, som är finansierade av sakanslaget och syftar till att stärka bevarandestatusen i naturtyper i Habitatdirektivets bilaga 1 eller för arter i bilaga 2 ska följas upp inom länens obligatoriska uppföljning. Ytorna där åtgärderna genomförts ska följas upp separat så att åtgärdens effekter kan mätas.

Uppföljning av friluftsliv

Uppföljningen av friluftsliv kommer att ske enligt Översiktlig plan för uppföljning av skyddade områden i Örebro län. Planen är i dagsläget inte färdigställd.

